

Тетяна Решетука

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
ORCID: 0000-0003-4515-3425

Оксана Кушнір

кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
ORCID: 0000-0003-3201-5285

**ПРОБЛЕМНИЙ ДИСКУРС ПІДСУМКОВИХ ВИПУСКІВ НОВИН
РЕГІОНАЛЬНОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ: ДОСВІД «TV-4» ТА «ІНТБ»**

У сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі регіональні медіа відіграють важливу роль у забезпеченні доступу населення до об'єктивної, достовірної та соціально значущої інформації. Незважаючи на серйозні виклики воєнного часу, регіональне телебачення не лише зберігає свою позицію в медіапросторі, а й виконує важливу функцію інформування про життя громад, відображення соціально-економічних проблем, культурних досягнень, процесів місцевого самоврядування тощо.

Російсько-українська війна істотно вплинула на зміст і стратегії контенту місцевих телеканалів, які змушені долати численні виклики, зафіксовані у результатах щорічного дослідження Media Development Foundation (2024) [2]: від фінансової нестабільності та кадрової плинності до психологічного виснаження команд і потреби адаптації редакцій до тривалого воєнного контексту. У відповідь на це регіональні телекомпанії шукають нові підходи до подання новин, які поєднують інформативність, фахову інтерпретацію та емоційну підтримку глядача. Відтак вони продовжують зосереджуватися на висвітленні воєнної тематики, питаннях безпеки, виживання громад, громадянської мобілізації, локального спротиву та адаптації до нових умов. При цьому не лише транслюють новини, а й формують громадську думку, протидіють дезінформації, консолідують локальні спільноти. Водночас на початок четвертого року війни спостерігається втома аудиторії від воєнного контенту та зростаючий запит на

збалансовану інформацію – не лише новини з фронту, а й локальні історії, що підтримують стійкість суспільства.

Актуальність дослідження зумовлена потребою осмислення специфіки проблемного дискурсу регіонального телевізійного новинного контенту. У цьому контексті особливо важливо проаналізувати, як саме регіональні телеканали подають соціально важливі теми та яких принципів дотримуються в їхній інтерпретації.

Тернопільські медіа, функціонуючи в умовно безпечному, тиловому регіоні, зуміли зберегти значну частину своєї аудиторії та продовжують активно реагувати на її інформаційні потреби. Помітне місце у регіональному медіапросторі займають телеканали «TV-4» [3] та «ІНТБ» [1], які залишаються впливовими комунікативними платформами для місцевих громад.

Нами було проаналізовано 8 випусків (114 сюжетів) підсумкової інформаційної програми «Провінційні вісті. Тиждень» (січень – лютий 2025 року) в етері телеканалу «TV-4» загальною тривалістю 362 хвилини.

Контент-аналіз новин дозволив виокремити наступні теми: соціальна, воєнна/ військова, культурно-мистецька, політична, історична, релігійна, екологічна, спортивна, економічна (Рис. 1).

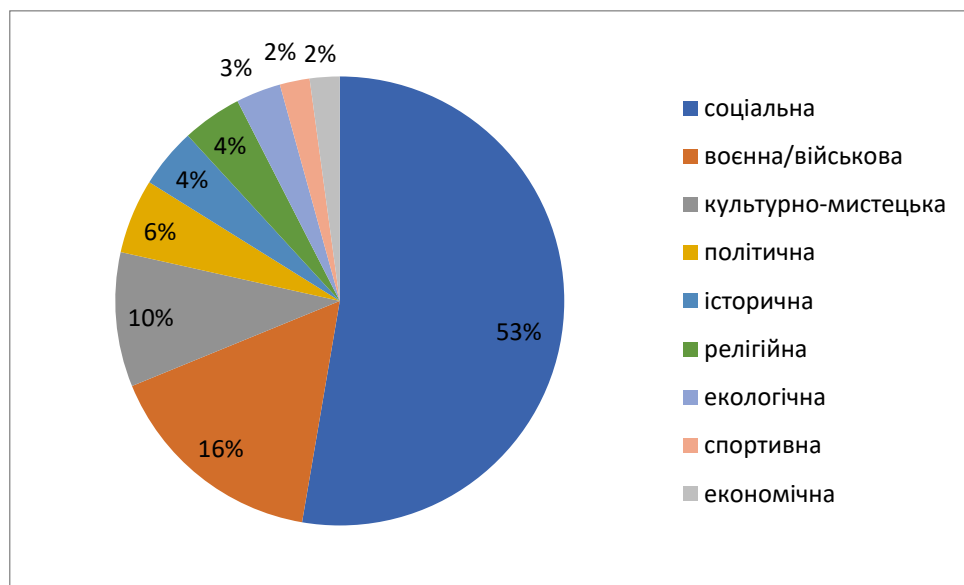

Рис. 1. Тематичний зріз контенту новинної програми «Провінційні вісті. Тиждень» на телеканалі «TV-4» (січень – лютий 2025)

Моніторинг виокремлених тематичних векторів у новинному етері телеканалу «TV-4» виявив тенденцію до зосередженості на важливих локальних подіях, що вписуються в загальнонаціональний інформаційний дискурс. Зокрема найширше представлена соціальна тематика, проблематика, асоційована з російсько-українською війною, сюжети культурно-мистецького

змісту. Помітно менше трансльовано новин політичного, історичного, релігійного, екологічного та спортивного спрямування [3].

Також нами було проаналізовано 8 випусків (50 сюжетів) підсумкової інформаційної програми «Новини. Тернопільщина» (січень – лютий 2025 року) в етері телеканалу «ІНТБ» загальною тривалістю 200 хвилин.

Контент-аналіз новин продемонстрував наявність наступних тематичних груп: соціальна, воєнна / військова, історична, культурно-мистецька, спортивна, релігійна, екологічна (Рис. 2) в аналогічному ранжуванні проблемних домінант [1].

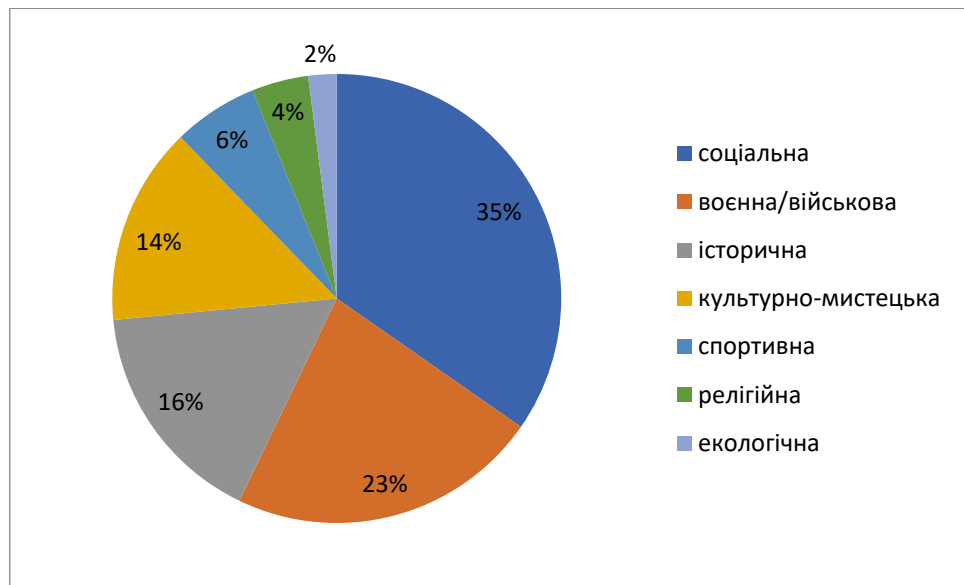

Рис. 2. Тематичний зріз контенту новинної програми «Новини. Тернопільщина» на телеканалі «ІНТБ» (січень – лютий 2025)

Проведене дослідження увиразнило відмінності підходів телеканалів «TV-4» та «ІНТБ» до формування новинного контенту підсумкових програм як у хронометражі випусків (середня тривалість в етері «TV-4» – 45 хв., в етері «ІНТБ» – 25 хв.), так і в кількості сюжетів у кожному з них (у середньому на «TV-4» – 15, на «ІНТБ» – 6), а відтак і спектрі розглянутих проблем (Рис. 3).

Порівняльний аналіз відносних показників тематики новинного контенту засвідчив домінування соціальної проблематики у випусках програми «Провінційні вісті. Тиждень» телеканалу «TV-4» (53 %) порівняно з програмою «Новини. Тернопільщина» на телеканалі «ІНТБ» (35 %). У свою чергу, в останній спостерігається більша частка матеріалів, присвячених висвітленню подій російсько-української війни (23 % проти 16 % на «TV-4»), а також культурно-мистецькій (14 % проти 10 % відповідно) та історичній (16 % проти 4 %) тематиці. Інші тематичні категорії репрезентовані приблизно

однаково, за винятком політичного та економічного контенту, який у новинних програмах телеканалу «ІНТБ» фактично відсутній [1; 3].

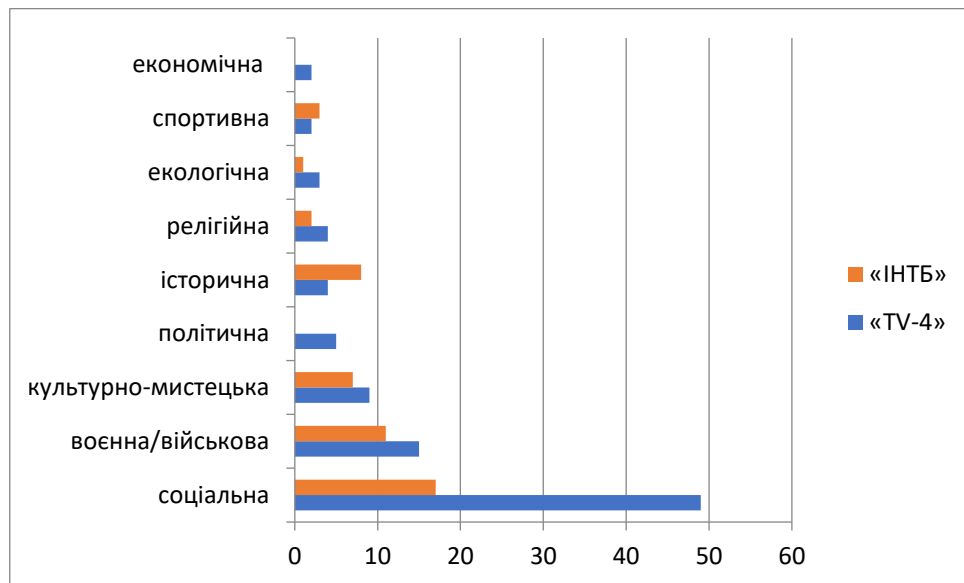

Рис. 3. Порівняльний зріз контенту новинних програм на телеканалах «TV-4» та «ІНТБ» (січень – лютий 2025) в абсолютних величинах

Аналіз проблемно-тематичних домінант підсумкових випусків новин в етері тернопільських телеканалів «TV-4» та «ІНТБ» дав змогу окреслити ключові стратегії регіонального телебачення, що реалізуються в умовах повномасштабної війни. В їх основі – медіатизація локальних подій і проблем із проєкцією на загальнонаціональний контекст та адаптація новинного контенту до актуальних суспільних викликів на четвертому році широкомасштабного вторгнення РФ в Україну.

Проблемний дискурс регіональних підсумкових новин формується навколо локального інформаційного поля, що відображає потреби та запити тернопільської громади. Незважаючи на спостережувану «втому» аудиторії від воєнної тематики та прагнення редакцій урізноманітнити зміст новинного продукту, тематика російсько-української війни залишається домінантною. Її вплив простежується навіть у контенті, присвяченому спортивним, культурно-мистецьким, релігійним та іншим соціально важливим подіям, що свідчить про глибоку інтеграцію воєнного контексту в інформаційний простір.

Результати дослідження становлять підґрунтя для подальших наукових розвідок, спрямованих на вивчення особливостей формування регіонального інформаційного телеконтенту, а також можуть бути використані при подальшому аналізі трансформаційних процесів у медіасистемі України в умовах війни.

Список використаної літератури та джерел

1. ІНТБ – місцевий телевізійний канал м. Тернополя. URL: <https://intb.te.ua/>
2. Стан українських регіональних медіа 2024 року. *Media Development Foundation*. URL: <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/>
3. TV-4 – регіональний інформаційно-розважальний телеканал Тернопільської області. URL: <https://tv4.te.ua/>